

Konferencia a fiatalokú bűnelkövetők zártintézeti neveléséről

A Ferenci Alapítvány, a Magyar Kriminológiai Társaság és a Magyar Börtönügyi Társaság – az 1908. évi I. Büntetőnovella 100. évfordulója alkalmából – centenáriumi konferenciát rendezett „A fiatalokú bűnelkövetők zártintézeti nevelése” címmel 2008. november 27-én az ELTE Állam- és Jogtudományi Karának Dísztermében.

A rendezvény programja plenáris üléssel kezdődött, amelynek elnöke **dr. Mezey Barna** tanszékvezető egyetemi tanár, a Magyar Börtönügyi Társaság elnöke volt.

Az első előadó, **dr. Lőrincz József** ny. bv. dandártábornok, egyetemi docens a fiatalokúak szabadságelvonással járó intézményeinek rövid fejlődéstörténetét vázolta fel, s nagy ívű, személyes emlékekkel is gazdagított előadása végén több fontos megállapítást is tett. Dr. Lőrincz József szerint a fiatalokú bűnelkövetők zártintézeti kezelésének egységes, átjárható rendszerének létrehozása alapvető feladat; a javítóintézetek szellemének kellene átjárnia a fiatalokúak börtöneit is (a két intézmény 100 évvel ezelőtt különböző rendeltetéssel jött létre, de ma már ugyanaz a célja mindkettőnek); szükséges megoldani a szakemberek képzését. Az előadó végül azt az aggodalmát is kifejezte: félő, hogy a fiatalokúak börtöneiben napjainkban tapasztalható újító törekvések egységes rendszer hiányában nem fognak maradandó nyomot hagyni.

Pál Tibor, a Szociális és Munkügyi Minisztérium Rákospalotai Javítóintézetének általános igazgatóhelyettese „Javítóintézeti anizksz” című előadásában szemléletes történeti körképet mutatott be, ugyanakkor a jelenkor problémáira is kitért. Rámutatott, hogy a társadalmi környezet gyors változását nehezen tudja követni a javítóintézetek pedagógiai, gondozói rendszere; a szakemberek utánpótlása egyre nagyobb nehézségekbe ütközik; a javítóintézetek tevékenységét, eredményeit nem eléggé ismeri a közvélemény.

Dr. Kerezi Klára, az OKRI igazgatóhelyettese, egyetemi docens „Változatlan helyzet – változó elvárások” című előadásában a fiatalokú bűnelkövetők zártintézeti nevelését elsősorban a kutatások tükrében vizsgálta. Az előadó – többek között – bemutatta napjaink reformtörekvéseit, ismertette a fiatalokúak büntető igazságszolgáltatása hatékonyságával kapcsolatos hazai vizsgálat eredményeit, s azt elemezte, hogy a helyreállító igazságszolgáltatás milyen szerepet tölthet be fiatalokúak bűnelkövetésének megelőzése érdekében.

A plenáris ülés utolsó előadója, **dr. Ruzsonyi Péter** bv. ezredes, tanszékvezető főiskolai tanár „A fiatalok elítéltek korrekciós nevelésének helyzete és megoldásra váró problémái” címmel tartotta meg előadását. Dr. Ruzsonyi Péter részletes elméleti bevezető után kitért a fiatalok hazai börtöneinek helyzetére, majd a fiatalok fogvatartottak fegyelmi statisztikájának adatait elemezte. Mint rámutatott: a fogvatartottak egymás sérelmére elkövetett bűncselekményeinek egynegyedét a hazai börtönnépesség 4%-át kitevő fiatalok fogvatartotti populáció követi el ma Magyarországon. Az előadó végül a fiatalok elkövetők szabadságvesztés-büntetésének egy, a jelenleginél progresszívebb, differenciáltabb alternatíváját vázolta fel.

Az ebédszünetet követően három vitaindító előadás hangzott el a fiatalok agressziójának kezelése, terápiája és motivációja témakörében.

Elsőként **Szarka Attila**, a Szociális és Munkaügyi Minisztérium Aszódi Javítóintézetének igazgatója vázolta azokat a törekvéseket (pszichodráma, zeneterápia, falfestés), amelyek az általa vezetett intézményben valósulnak meg. Ezután **Szitka Szabolcs** bv. ezredes, a szirmabesenyői Fiatalok Regionális Büntetés-végrehajtási Intézete igazgatója számolt be a náluk alkalmazott kezelési-nevelési módszerekről (drámapedagógia, kisállat-terápia stb.) Végül **dr. Czenczer Orsolya**, az RTF Bv. Tanszékének oktatója külföldi (angol, holland, német és román) példákon mutatta be a fiatalok bűnelkövetők agresszió-kezelésének Európában tapasztalható fő irányait.

Ezt követően – **Gosztonyi Géza**, a Budapesti Szociális Forrásközpont igazgatója kiváló moderálásával – érdekes és sokrétű eszmecsere bontakozott ki, amelyben elméleti és gyakorlati szakemberek egyaránt megszólaltak.

A konferencia sikere bizonyította: szükség van arra, hogy a fiatalok bűnelkövetők zártintézeti nevelésével-kezelésével foglalkozó szakemberek időről- időre találkozzanak, és megvitassák az általuk művelt – rendkívül fontos – szakterület legégetőbb kérdéseit.

D. F. I.